Prieskumný chodník Zelená hranica

Kraj:	Košický (+ Maďarsko)
Okres:	Rožňava (+ Maďarsko)
Geomorfologické jednotky:	Aggteleki-karszt (Maďarsko) a Slovenský kras
Geologická jednotka:	gemerské pásmo
Chránené územia:	Aggteleki Nemzeti Park (Maďarsko), Národný park Slovenský kras a národná prírodná pamiatka Domica
Prístup:	Aggtelek, vstupný areál jaskyne Baradla (Maďarsko) / bus Kečovo, Domica a pešo k juhovýchodu po modrej turistickej značke (po štátnej ceste) 2,2 km
Východisko:	Aggtelek (Maďarsko), vstupný areál jaskyne Baradla
Trasa:	Aggtelek (Maďarsko), jaskyňa Baradla – k severu dolinou Baradla – slov.-maď. štátna hranica – nahor dolinou Kečovského potoka k západu – západnými svahmi masívu Poroňa k juhu – Kečovo, jaskyňa Domica
Dĺžka, prevýšenie:	7,5 km, prevýšenie 230 m
Čas prechodu:	2,5 h
Počet zastávok:	12
Náročnosť:	mierne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, geovedné, ochranárske, historické

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: V strednej časti je trasa krátko súbežná so žltou turistickou značkou.

Rok otvorenia: 2011

Aktuálny stav: Informačné panely sú dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Správa Národného parku Slovenský kras so sídlom v Brzotíne, Hámosiho 188, 049 51 Brzotín, tel. 058 / 7326 815

Poznámky: (1) Texty na informačných paneloch sú v slovenčine, maďarčine a angličtine. (2) Pred jaskyňou Baradla je geopark s expozíciou miestnych hornín, žiaľ, texty na paneloch sú len v maďarčine. (3) Pred vstupom do jaskyne Baradla začína aj 7,5 km dlhý líniový náučný chodník Baradla ösvény, vedúci nad obec Jósvafő.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie. Odporúčame spojiť s návštevou jaskyne Baradla v Maďarsku alebo Domica v cieli trasy.

Chodník – označený ako prieskumný (nie je teda len „náučný“) – obsahuje interaktívne tabule s nevšednými hádankami, úlohami a hrami, napr. „Nájdi k zvieratám, ktoré sú na hornej kocke, ich potravu, k nim patriaci povrch tela a z čoho sa vyvinú“ (pri správnom otočení kociek získame v jednom rade slovo v jazyku hádanky) alebo „Keď sa tu poobzeráš, nájdeš rôzne druhy stromov. Pozbieraj pár listov a plodov a vlož ich do príslušnej krabice.“.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Národná prírodná pamiatka Domica. Chránené územie juhovýchodne od Plešivca, resp. Dlhej Vsi, na území obce Kečovo blízko slovensko-maďarskej štátnej hranice v najjužnejšom cípe Silickej planiny, podcelku Slovenského krasu, na jeho styku s Bodvianskou pahorkatinou, vyhlásené v roku 1972 na ochranu mimoriadnych prírodných a kultúrnych hodnôt fluviogenetickej jaskyne, zaujímavou najmä bohatou sintrovou výplňou, kaskádovými jazierkami, podzemným tokom Styx, početným druhovým zastúpením netopierov a nálezmi neolitického osídlenia. Je najznámejšou a najdlhšou jaskyňou v Slovenskom krase a jednou z najkrajších v Európe. Tvorí jednotný genetický celok s **jaskyňou Baradla** v maďarskom Národnom parku Aggtelek – **jaskynný systém Domica-Baradla** – v celkovej dĺžke 30,5 km, z ktorých na Domicu pripadá asi 8,5 km (2021). Jaskyňa vznikla v triasových svetlých wettersteinských vápencoch silického príkrovu pozdĺž tektonických porúch činnosťou podzemných tokov Styxu, Domického potoka a menších prítokov. Pamiatka je zároveň súčasťou územia európskeho významu Domické škrapy (heslo nižšie), chráneného vtáčieho územia Slovenský kras (obe sú súčasťou sústavy Natura 2000), medzinárodne významnej mokrade (ramsarskej lokality) Domica, Národného parku Slovenský kras, Biosférickej rezervácie Slovenský kras a lokality Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleckého krasu zapísanej v Zozname svetového dedičstva UNESCO (heslo nižšie). Jaskyňa Domica je prístupná spravidla celoročne po dvoch okruhoch (45 min × 780 m a 60 min × 930 m). Dlhší okruh s plavbou po podzemnej riečke Styx (150 m) býva v prípade nepriaznivého stavu vody v jaskyni mimo prevádzky. Vo vstupnom areáli je náučná expozícia archeologických nálezov a sintrovej

výzdoby s ukážkami škrapov, krasových jám a jaskýň, jaskynných živočíchov, archeologickými a historickými exponátmi. V areáli je tiež miestnosť s veľkoplošným premietaním náučno-výchovných filmov. V exteriéri areálu je expozícia základných typov hornín Slovenského krasu (geopark).

Jaskyne Aggteleckého krasu a Slovenského krasu. Spoločná slovensko-maďarská hromadná lokalita Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Venuje sa jej > Náučný chodník Jaskyne Slovenského krasu – svetové prírodné dedičstvo v Krásnohorskej Dlhej Lúke.

Národná prírodná rezervácia Domické škrapy > Náučný chodník Domica

Národný park Slovenský kras. Veľkoplošné chránené územie na južnom Slovensku pri hraniciach s Maďarskom zaberajúce takmer celý geomorfologický celok Slovenský kras s maličkými presahmi do susedných celkov (Juhoslovenská kotlina a Volovské vrchy) zhruba medzi Gemerskými Teplicami, Kečovom, slovensko-maďarskou štátnou hranicou, Moldavou nad Bodvou, Jasovom, Hačavou a Štítnikom s výnimkou dien dolín Štítnika, Slanej a Turne, vyhlásené v roku 2002 na mieste predchádzajúcej rovnomennej chránenej krajinnej oblasti (z roku 1973); novo bol Národný park Slovenský kras, jeho zóny a ochranné pásmo vyhlásený s účinnosťou od roku 2024. Najväčšie súvislé krasové územie na Slovensku (na ktoré za hranicou v Maďarsku nadväzuje Aggtelecký kras s národným parkom Aggteleki Nemzeti Park) geologicky budujú najmä karbonátové horniny (rôzne druhy vápencov, dolomitov, bridlíc a p.) na seba nasunutých príkrovov. Tento do paroviny zarovnaný okraj Slovenského rudohoria bol po výzdvihu pri tektonických pohyboch rozčlenený až 400 m hlbokými kaňonovitými prielomovými dolinami Štítnika, Slanej, Blatného potoka (Zádielska dolina) a Hájskeho potoka na náhorné krasové plošiny – planiny (Koniar, Plešivská p., Silická p., Zádielska p., Jasovská p., Horný vrch, Dolný vrch) – s bohatstvom dokonale vyvinutých povrchových i podzemných krasových foriem (v roku 2017 bolo na území Slovenského krasu evidovaných takmer 1 200 jaskýň). Územie národného parku je súčasťou plošne rozsiahlejšej Biosférickej rezervácie Slovenský kras vyhlásenej v rámci medzinárodnej siete biosférických rezervácií programu UNESCO Človek a biosféra v roku 1977 ako prvej na Slovensku, a to aj pre pestrosť a zachovalosť flóry (endemit chudôbka drsnoplodá Klášterského – *Draba lasiocarpa* subsp. *klasterskyii*) a fauny. Národný park tvorí podstatnú časť územia lokality Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleckého krasu pripísanej v roku 1995 do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Územie národného parku sa prekrýva s mnohými územiami európskeho významu a chráneným vtáčím územím Slovenský kras (obe posledné kategórie sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Názvy informačných panelov

1. Poľné zvieratá
2. Motýlia pastva
3. Stopár
4. Obyvatelia hrabanky
5. Les rozpráva
6. Hlasy bez hraníc
7. Koľko skočí?
8. Pece na pálenie vápna
9. Miesto na oddych
10. Líščia nora
11. Liečivé rastliny
12. Vnímaj chodidlami

Zastávky 1 – 6 sa nachádzajú v Maďarsku. Na šiestej zastávke je informácia o zelenej hranici,

turisticky voľne priechodnej od roku 2007, a trasa tu križuje maďarsko-slovenskú štátnu hranicu.

BARADLA

Národný park Slovenský kras
Szlovák Karszt Nemzeti Park
Aggteleki Nemzeti Park
Národný park Aggtelek
SLOVENSKO MAGYARORSZÁG

